

L'ALT EMPORDÀ

JOAN FERRERÓS

Els Dalí de Figueres | La mostra «Els Dalí de Figueres: La família, l'Empordà i l'art» es pot visitar gratuïtament al Museu de l'Empordà fins al 4 de novembre. El llibre homònim en compendia les il·lustracions i la informació: olis, dibuixos, manuscrits, cartes i fotografies. Un total de 135 documents i treballs fins ara desconeguts de Dalí i sobre Dalí hi són exposats. Són el resultat d'anys d'estudi i investigació que ha culminat la Dra. Mariona Seguranyes, gràcies al treball de la qual es descarten tòpics que s'han anat repetint per ressituar el pintor, la seva germana i, sobretot, el pare (el notari Dalí) a la Figueres on van residir i al Cadaqués que freqüentaven. La infància i l'adolescència del futur geni; la col·laboració incondicional de tota la família per tal que prosperés en el camí de l'art que havia emprès; els ajuts de tot tipus que mainadera, àvia, mare, tia, germana i pare li van prestar... L'exposició un dia es desfarà, però el volum de Seguranyes quedarà per conèixer noves hipòtesis sobre el pintor.

>> Mariona Seguranyes, autora d'Els Dalí de Figueres, fulleja un exemplar del llibre. (Autoria: JOAN FERRERÓS)

Novetats emporitanes | El litoral d'Empúries era molt diferent a l'antigor. Els grecs, que hi van arribar al segle VI aC, van construir el primer poblat en una illa que avui és el poble de Sant Martí d'Empúries. Després van erigir una altra vila en terra ferma, el que avui són les populars ruïnes emporitanes. Amb els segles, la sorra empesa pel vent i els corrents marins va anar lligant l'illa a la costa, i aquesta arena també va sepultar la

part d'aquell primer poblament grec, que tenia cases i magatzems alçats a tocar del mateix cèlebre moll. Una forta tempesta el proppassat març va deixar al descobert aquestes pedres i, abans de tornar-les a enterrar per garantir-ne la conservació i per restituir l'aspecte habitual de la platja, les arqueòlogues Marta Santos i Anna M. Puig les han estudiat per poder completar el coneixement que anem aplegant d'aquells grecs de fa 2.600 anys.

La Costa Brava, perla desconeguda | Segons Antoni Tió, president del Barcelona Clúster Nàutic, per als iots de gran eslora (superiors, de 24 a 80 metres, i megaiots de 80 metres en amunt), els ports costabravencs (la perla desconeguda, llevat dels selvatans de Tossa, Blanes i Lloret) són en realitat els empordanesos: les nombroses dàrsenes i rades que hi ha entre Sant Feliu i Portbou. Per a aquests bastiments, a fi d'acabar amb el desconeixement de l'atractiu de la costa batejada per Ferran Agulló, s'ha teixit una aliança entre el Costa Brava Yacht Ports i el Barcelona Clúster Nàutic, els vaixells del qual solen fondejar als ports de la capital i de poblacions properes. A més de la base portuària de Barcelona i rodalia, es tracta de facilitar als iots de gran eslora estivals, autòctons i forasters, els molls de la Costa Brava com a destinació per fer-hi excursions i estades. Cal tenir presents dues dades: fa cinc anys pràcticament no hi havia embarcacions d'aquest tipus, i ara n'hi ha quaranta en construcció i seixanta navegant; a més, a França l'Estat les crucifica amb impostos i arriben aquí cercant aixopluc fiscal.

EL BAIX EMPORDÀ

PURI ABARCA

La recuperació d'espècies | La recuperació d'espècies autòctones sempre és una bona notícia, tant pel que fa al rescat d'elements de l'hàbitat natural en perill de desaparèixer com per l'altruisme que demostren les entitats que s'hi dediquen, en un món cada vegada més preocupat per l'aspecte material. En els últims mesos, el Grup de Natura

Sterna s'ha dedicat a fer un seguiment de deu polls de falcó pelegrí a la zona desmantellada de la via ferrada de Sant Feliu de Guíxols (temps enrere, s'havia projectat ampliar-la), cries de parelles reproductores censades a Sant Feliu, Palamós i Calonge. El falcó pelegrí és una espècie catalogada com a propera a l'amenaça d'extinció a causa de la pressió antròpica, i la seva recuperació, però també la d'altres classes d'ocells (òliba, xoriguer, àliga cuabarada, duc o corb marí emplomallat), és un clar indicador, segons els experts, de bona salut ambiental. Almenys per aquesta banda, i a petita escala, sembla que hi ha esperança.

>> Cries de falcó pelegrí. (Autoria: GRUP DE NATURA STERNA)

Carreteres perilloses | Ja fa temps que els alcaldes de la zona de l'Empordanet van reclamar una actuació urgent que faci més segures les carreteres que connecten Torroella de Montgrí amb la C-66 (passant per Parlavà i Serra de Daró), d'una banda, i l'N-II (passant per Verges i Cervià de Ter), de l'altra. La Generalitat (la d'abans del 155) s'havia compromès a tirar endavant el projecte i suposem que el nou govern mantindrà la seva paraula. Però aquestes dues vies no són les úniques de la zona que necessiten una solució urgent. La GI-644, de Serra de Daró a la Bisbal d'Empordà passant per Ullastret, i la GI-651, de Canapost a l'encreuament amb la C-31 (de Torroella a Pals) també són exemples de carreteres perilloses. Malgrat que registren menys volum de trànsit que les anteriors, presenten uns desnivells i una calçada estreta que sovint converteixen en una activitat de destresa el pas simultani amb camions o autocars. Caldria, doncs, fer una revisió viària global en aquesta zona.

La relació de la ceràmica amb el vi | Diuen els estudiosos de l'antiguitat que les primeres produccions de vi daten del neolític, concretament de la zona que ara ocupen Geòrgia, Armènia i l'Iran, i que van ser els grecs els que van introduir la vinya i la seva explotació a la Mediterrània. I que es comerciava amb el fruit de la vinya fermentat i convertit en un líquid preuat. La ceràmica era fonamental per a aquest comerç. Se n'han trobat indicis clars en diferents jaciments en terra ferma i en derelictes localitzats sota l'aigua de cales catalanes. Segles després (ja fa 2.500 anys de la història documentada del vi), el cicle continua, tot i que modernitzat, però es posen en marxa iniciatives per recordar aquella important relació de maridatge entre la tradició ceràmica i la viticultura. Aquest és el cas d'una jornada organitzada uns mesos enrere pel Terracotta Museu de Ceràmica de la Bisbal d'Empordà, que va permetre als assistents degustar vi elaborat en àmfores i servir en copes de ceràmica. Com abans.

EL GIRONÈS

DANI VIVERN

La Girona poètica | Més aplicable que mai, la frase de Brecht «Mals temps per a la lírica» no funciona a Girona: la Nit de Poetes complirà el quart de segle aquest setembre i continua amb empena gràcies als Amics de la UNESCO de Girona. Un centenar llarg de persones han participat durant aquests 25 anys amb les seves composicions en aquesta festa literària, que en les darreres edicions ja ha superat els tres-cents assistents. També amb connotacions poètiques (com a mínim per als seus incondicionals i per l'èpica que implica moure's aquells dies per la ciutat), la mostra Temps de Flors manté inalterable la seva capacitat d'atracció: ha rebut tants visitants com l'any passat (250.000), tot i que el temps no hi va acompanyar gaire. I èpica ha estat la primera temporada del Girona a primera divisió, amb aspiracions a la copa europea incloses.

>> *Alguns dels participants en l'última edició de la Nit de Poetes.* (Autoria: AMICS DE LA UNESCO)

Mitjans a mitges | Més elegíaca és la desaparició del setmanari *Presència*. Aquesta revista va ser la tribuna gironina més contestatària del règim franquista. Des que va aparèixer l'any 1965 va patir moltes sancions per haver difós informacions que no agradaven als dirigents o a segons quins patums locals. El 1982 es convertí en el suplement dominical d'*El Punt*. La pressió de la premsa electrònica, la tendència general dels diaris a reduir els grans reportatges culturals i les metamorfosis i fusions cada cop més habituals de les capçaleres provoquen aquesta mena de pèrdues col·laterals, que no auguren un futur gaire esplendorós als rotatius tal com els entenem. No és que les ràdios i televisions estiguin gaire millor, almenys no pas la ràdio municipal de Girona, que fa unes setmanes encara es debatia entre licitacions i disputes polítiques sobre el com i el quant (amb «t» final) de la seva gestió. La política, avui en una exagerada simbiosi amb els mitjans, per força havia de transmetre'ls les seves convulsions.

Lleis i voluntats | Ni tan sols se n'escapen els municipis petits, de la sismicitat política: la voluntat de Medinyà de segregar-se de Sant Julià de Ramis ha tornat a ser notícia pels impediments legals que, una vegada i una altra, fan tan difícil aquesta reivindicació històrica i un punt quixotesca, en vista del que estableix la Llei reguladora de les bases del règim local. Cal dir, però, que les

tensions entre Catalunya i Madrid no hi ajuden gens. A Salt, fa uns mesos, els mestres i professors reivindicaven al carrer que la legislació s'adapti a les peculiaritats demogràfiques i a la diversitat ètnica del municipi, perquè consideren que no hi ha una planificació adequada ni de la quantitat d'alumnes per aula (que consideren excessiva) ni del nombre de centres d'ensenyament que necessita el municipi. Que, en aquest país, l'ensenyament sigui sovint la Ventafocs a l'hora de fer els pressupostos no és cap sorpresa. I ja seria hora que això canviés, perquè l'educació és el puntal per a qualsevol país digne de ser-ho.

LA GARROTXA

JOAN SALA

Sobrecàrregues, una iniciativa artística amb missatge | Un grup d'artistes ha projectat murals de grans dimensions a la façana principal de l'Ajuntament olotí, una acció molt creativa que denuncia flagrantment la situació que es viu al país. Ha estat una iniciativa de l'Assemblea d'Artistes de la Garrotxa, un moviment que havia nascut durant la dictadura, juntament amb les assemblees democràtiques que es van formar a moltes localitats catalanes i que han ressorgit darrerament. La primera creació plàstica es va

